

np. „potestas”, „dignitas”. U św. Augustyna spotykamy określenie „ministeria” odnośnie aniołów⁹ np. „angelica ministeria;” „des excellentissima Dei ministeria.”

Pozostaje jeszcze do wyjaśnienia czy „ministerium” spotyka się pod formą „misterium” względnie „mysterium”. Chodzi tu o zjawisko językowe zwane synkopą. Otóż gramatyka porównawcza języków klasycznych¹⁰ mówi, że krótka samogłoska w środkowej sylabie często znika zwłaszcza po spółgłoskach r, l, m, n, jeśli poprzedzająco sylaba jest długa lub wyraz ma przynajmniej cztery sylaby. Na podstawie tej zasady z „ministerium” poprzez „minsterium” powstało „misterium”. Gdy chodzi o pisownię, to w rękopisach spotyka się różne warianty tego wyrazu — „mysterium”, „misterium” czy też „ministerium”. Taką alternację spotykamy w trzeciej części tegoż hymnu. Jest całkowita zgodność rękopisów, gdy idzie o pisownię „divina mysteria”, natomiast są wahania pomiędzy „vocis mysterium” a „vocis ministerium”. Tekst hymnu nie jest jedynym świadectwem pisowni „mysteria” zamiast „ministeria” w znaczeniu duchów niebieskich, aniołów. Fischer przytacza urywek kazania z czasów św. Augustyna, w którym spotykamy taką samą formę: „...hunc caelestia mysteria blandiuntur et tamquam collibertum suum opibus divinis inebriant.”¹¹

Również Steidle cytuje zdanie Rufina z Akwilei zawierające ten sam przykład: „ipsae quoque virtutes angelicae et cuncta mysteria divina tamquam amicum dei diligunt eum et obsequuntur eius precibus”¹²

W świetle powyższych argumentów nie ulega wątpliwości, że „divina mysteria” w Orędziu wielkanocnym oznaczają aniołów, sługi Boże.

Kraków

Ks. STANISŁAW BZOWSKI

CZŁONKOWIE PAPIESKIEJ KOMISJI BIBLIJNEJ

L'Osservatore Romano z dnia 29 czerwca 1972 r. podało nominacje papieskie 20 członków *Pontificia Commissio Biblica*, która została zreformowana na mocy motu proprio *Sedula cura* z dnia 27 czerwca 1971 r. (zob. RBL 25/1972 (30—32). Przewodniczącym Komisji jest wedle statutu kardynał prefekt Kongregacji dla Nauki Wiary, którym obecnie jest kard. Franciszek Seper. Członkami zaś Komisji zostali mianowani:

- 1) o. José Alonso Díaz, SJ, prof. egzegezy na Papieskim Uniwersytecie Comillas w Santander (Hiszpania);
- 2) o. Jean-Dominique Barthélemy, OP, prof. krytyki tekstu we Fryburgu Szwajcarskim;
- 3) o. Pierre Benoit, OP (ur. 1906), prof. NT, rektor Ecole biblique w Jerozolimie;
- 4) ks. Raymond Brown, sulpicjanin, prof. NT w Union Theological Seminary i Woodstock College (USA);

⁹ Por. *De Civitate Dei* 20, 21; *De vera religione* 40, 75.

¹⁰ Meillet-Vendryes, *Traité de Grammaire comparée des langues classiques*, Paris 1948, s. 114.

¹¹ *Zeugnis des Geistes*, s. 234.

¹² Por. *Benediktinische Monaschraft*, 24 (1948) 147.

- 5) ks. Henri Cazelles, sulpicjanin (ur. 1912), prof. ST na Institut Catholique w Paryżu;
- 6) ks. Alfons Deissler (ur. 1914), prof. ST we Fryburgu B. (NRF);
- 7) o. Ignace De la Potterie, SJ (ur. 1914), prof. NT w Biblicum;
- 8) ks. bp Albert Descamps, prof. ST w Louvain;
- 9) o. Jacques Dupont, OSB, prof. NT w Abbaye de Saint-André w Bruges (Belgia);
- 10) ks. Salvatore Garofalo, prof. ST w Urbanianum (Rzym), sekretarz Pap. Komisji dla Neo-Wulgaty;
- 11) ks. Joachim Gnilka (ur. 1928), prof. NT w Münster (NRF);
- 12) ks. Pierre Grelot (ur. 1917), prof. hermeneutyki bibl. w Institut Catholique (Paryż);
- 13) o. Alexander Kerrigan, OFM, prof. egzegezy na Franciszkańskim Studium Biblijnym w Jerozolimie;
- 14) o. Lucien Legrand, MEP (Zgromadzenie Misji Zagran. w Paryżu), prof. egzegezy w Bangalore (Indie);
- 15) o. Stanislas Lyonnet, SJ (ur. 1902), prof. NT w Biblicum;
- 16) o. Carlo Martini, SJ, prof. krytyki tekstu, rektor Biblicum;
- 17) Heinrich Schlier (ur. 1900), świecki, prof. star. literatury chrześcij. (NT) w Bonn (był pastorem luterańskim, nawrócony na katolicyzm w 1953 r.);
- 18) o. Ceslas Spicq, OP, prof. NT we Fryburgu Szwajc.;
- 19) o. David Stanley, SJ (ur. 1914), prof. NT w Regis College, Willowdale (Kanada) i na uniwersytecie Iowa (USA);
- 20) o. Benjamin Wambacq, O. Praem., prof. ST na Instytucie *Regina Mundi* w Rzymie, dotychczasowy sekretarz Pap. Komisji Biblijnej.

Podczas konferencji prasowej dyrektor biura prasowego Stolicy Apostolskiej podał pewne wyjaśnienia. Nominacje są ważne na 5 lat. Ilość kandydatów była duża, dlatego przy selekcji posłużono się następującymi kryteriami: zasługi naukowe i lojalność wobec Urzędu Nauczycielskiego Kościoła; równowaga między poszczególnymi dyscyplinami biblijnymi, z tym jednak, że dano preferencję specjalistom Nowego Testamentu; starano się również brać pod uwagę różne szkoły i narodowości, nie poświęcając jednak dla tego kryterium rzeczy najważniejszej, mianowicie — poziomu naukowego. Zważywszy fakt, że studia biblijne najbardziej są rozwinięte w Europie i w Ameryce Płn., nikogo nie może dziwić, iż większość członków z tych właśnie pochodzi kontynentów. Niemniej jednak i Trzeci Świat ma swoich przedstawicieli.

Biorąc rzecz statystycznie, w nowej Komisji Biblijnej jest jedna trzecia specjalistów Starego, a dwie trzecie — Nowego Testamentu. Odnosnie zaś kryterium geograficznego pochodzenie członków jest następujące:

— Ameryka Północna: USA 1, Kanada 1;

— Azja: Indie 1;

— Europa: Francja 5, Belgia 3, NRF 3, Szwajcaria 2, Włochy 2, Hiszpania 1, Irlandia 1.

Wśród członków Komisji jest:

— 1 biskup;

- 4 kapłanów diecezjalnych;
- 14 kapłanów zakonnych, w tym: 5 jezuitów, 3 dominikanów, 2 sulpicjanów, 1 benedyktyn, 1 franciszkanin, 1 pramonstratens, 1 ze zgromadzenia misji zagranicznych w Paryżu;
- 1 laik.

Według statutu Komisja Biblijna ma powoływać na konsultorów innych egzegetów, w razie potrzeby nawet niekatolików (n. 7). Pozostaje jeszcze nominacja na sekretarza Komisji (był nim dotąd o. Wambacq), oraz wybór spośród członków zastępcy przewodniczącego.

Z satysfakcją możemy stwierdzić, że dwóch nowomianowanych członków Papieskiej Komisji Biblijnej, a mianowicie o. C. Martini i ks. J. Gnilka, byli ostatnio w Polsce, biorąc udział w kongresie biblistów w Krakowie, w czerwcu 1972 r.

Kraków

KS. JERZY CHMIEL

KOMUNIKAT O KONGRESIE ŚWIATOWEJ FEDERACJI APOSTOLATU BIBLIJNEGO WE WIEDNIU

W dniach 5—8 kwietnia br. brałem udział w Międzynarodowym Kongresie Światowej Katolickiej Federacji Apostolatu Biblijnego (*The World Catholic Federation for the Biblical Apostolate*), jaki odbył się we Wiedniu (Wien-Lainz).

Kongres otworzył Ks. Kard. Franciszek König, arcybiskup Wiednia, przy współudziale Ks. Kard. Mindszenty'ego (który obecnie stale przebywa w Austrii).

Tegorocznym gospodarzem i organizatorem Kongresu był Austriacki Katol. Instytut Biblijny, zainicjowany swego czasu przez Piusa Parsch'a w Klosterneuburg k. Wiednia, a oficjalnie jako instytucja kościelna erygowany przez kard. F. König'a w r. 1966 (jako *Österreichisches Katholisches Bibelwerk*).

Na Kongresie reprezentowane były przede wszystkim główne ośrodki katolickich wydawnictw wszystkich kontynentów, zainteresowane wydawaniem drukiem na większą skalę tekstów Pisma św. i różnego typu publikacji biblijnych. Niestety zabrakło przedstawicieli wydawnictw z Polski, a ponieważ zaproszony na Kongres Ks. Rektor Prof. K. Romaniuk nie mógł przybyć na czas do Wiednia, przeto piszący te słowa był jedynym Polakiem na tym Kongresie.

W toku dyskusji i obrad (które toczyły się w j. angielskim) ustalono m. in. ostateczną redakcję regulaminu Federacji (*Constitution for the World Catholic Federation for the Biblical Apostolate*), wyłożono szereg zwięzłych referatów o charakterze przeważnie sprawozdawczym i informacyjnym, omawiano nowoczesne sposoby i środki skutecznego i masowego upowszechniania Pisma św. i jego problematyki w świecie dzisiejszym, zwłaszcza w świetle wskazań Soboru Wat. II.

Na życzenie Komitetu i uczestników Kongresu wygłosiłem referat na temat stanu wydawnictw biblijnych i współczesnych form apostołatu biblijnego w Polsce powojennej.

Wykazanie w świetle konkretnych realiów znacznych stosunkowo osiągnięć biblistyki polskiej ostatniego ćwierćwiecza pomimo wyjątkowo dotkliwych strat spowodowanych wojną i okupacją, wywołało wśród uczestników Kongresu żywe zainteresowanie i spotkało się z radosną aprobatą.